

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 403.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e115765/facsimile.pdf> (tilgået 30. maj 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning

N° 96.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Fem og tredvte Møde.

(Ejend.)

Ordføreren: Jeg har blot et Par Bemærkninger at gøre i Anledning af hvad det erede første Forsøgslige Medlem (Klubben) for ytrede: at da Frankrig ikke var republikansk nok til at forløse Stillingen, saa er det det heller ikke. Det kunde dog vel være, at vi i et enkelt Tilfælde kunde være mere republikansk, — for at beholde dette Udtryk, — end de Franske, og det nærværende Tilfælde hører maaske just herhen, navnlig da vi ikke have et saadant magtigt Bourgeoisie, som Frankrig. Jeg skal imidlertid gøre ham Ret i, at forleden blev Frankrig eller det ene republikansk nok, til at et Forslag om Stillingssystemets Fortidsløse kan ventes at gaae igjennem. Men jeg maa bemærke, at vi her forenevnte ikke blot arbeide for det uindvirkelige Forsæt, der skal være opnaaet af et Forslag, men ogsaa for Fremtiden. Det, at nærværende Spørgsmaal nu har været paa Bane i Frankrig, og har fundet fremsigelig Understøttelse, vil gjøre, at det næste Gang lettere vil gaae igjennem; og at Stillingen dog er bleven angrebet her, vil ogsaa være et Bidrag til Sagens fremsigelige Afgjort; det vil være en Dæmpe, som bidrager til, at Begjæret snarere vil blive fuldt.

Udgæevnings-Ordføreren: Derom § 26 i Udvalget kan forsvares paa den Maade, som den erede Ordfører har antaget, vil der allerede i samme Indledning det, som jeg tilføjede opnaaet ved mit Aendement i denne Indledning; men denne Forsættelse synes mig ikke vel at kunne forenes med Udvalget i § 26, da den ligesom betinger Tilbedelsen til at stille for sig af, at Vedkommende begjære sig forløst udværen og i Nærværelse hermed til Udvalget § 17, hvor, som Betingelse for at kunne udværes som 18-årig, kræves, at man har det fornødne Raad og elend. er fuldstændig tjenstlig. Jeg skal derfor rette dette Spørgsmaal til den betagtede Justitsminister, om det er tilladt Gahver, der har opnaaet 18 Aars Alderen, uden Gensyn til om han har det fornødne Raad eller iøvrigt er tjenstlig, at stille for sig; thi i saa Fald betragter mit Aendement.

Justitsministeren: Naar i § 26 er paaberaabt § 17 som en Begrænsning af, hvorefter det er tilladt at begjære sig forløst udværen, tror jeg dog ikke, at derved maa være sigtet til, at den, der ønsker at stille for sig, netop skulde have de samme Egenskaber, som der efter § 17 udfordres for den, der stiller sig eller selv vil indtræde i Armeen, sored han har opnaaet Udvalgsalderen. Dette er noget ganske Andet; hertil — til selv at indtræde i Hæren — maa naturligvis udfordres, at den Paagjældende har det fornødne Raad og iøvrigt den fornødne Tjenstliggighed; men naar Regnen vil stille for sig, da gaar denne Forbering over til en Andet; det er da den, der stilles, der skal have den fornødne Tjenstliggighed, og jeg indlæser ikke Nødvendigheden af at foreslaa Gensvinningen i § 26 til § 17 saaledes, at det skulde være nødvendigt for den, der vil frigjøre sig ved Stilling, naar han er bleven 18 Aar gammel, at have de samme Egenskaber, som der udfordres af den, der, efterat være bleven 18 Aar gammel, selv vil indtræde i Armeen.

Udgæevnings-Ordføreren: Resultatet bliver da, at Gahver, som har opnaaet 18 Aars Alderen, kan stille for sig; det var ogsaa det, jeg tidligere bemærkede, vilde være hensigtsmæssigt, da jeg ikke spæner nogen Grund til, at Tilbedelsen skulde være betinget af, at Vedkommende selv er tjenstlig.

Ordføreren: Resultatet vil da vel blive, at Gahver, der er over 18 Aar, kan uden videre stille for sig, uden forløst at lade sig udværen;

men det var godt, om dette blev sagt ogsaa af en anden Ordfører. Det kan nemlig let være Tilfældet, at En, der er sig eller paa Reis for, kunde ønske at stille for sig; men, hvis han forleden skal lade sig selv udværen, kunde det maaske synes, at han ikke kan stille for sig uden selv at møde paa Vedkommende, og Gensvinningen i Paragraphen til § 17 kunde vistnok være Tilint i denne Henseende; det forekommer mig derfor godt, at denne Vedkommende, om at han forløst skal lade sig udværen, ganske bortfaldt.

Ordføreren: Det maa vist ogsaa kunne see ved fuldstændig, og forudsætter ikke nødvendigvis personligt Møde af den Berættigede; der staar nemlig i Paragraphen, at han kan „begjære“ sig saaledes udværen, og naar Vedkommende derfor havde modtaget en Begjæring af en Berættigede om forløst at udværes, og at da en anden Mand maa blive stillet i hans Sted, saa antager jeg, at den fraar vilde antage ham fra Udvalget og overføre den paa den Stillede.

Ordføreren: Jeg ser dog ikke, at det Ord „begjære“ er rettet paa, at en Anden maatte blive stillet i hans Sted; der staar kun, at han kan begjære sig forløst udværen.

Formanden: Da Ingen videre begjære Ordet, tør jeg vel anfse Diskussionen over §§ 25, 26 og 27 for sluttet, og da Tiden er saa lang fremrykket, er det vel rigtigst, ikke idag at gaae videre i Berættigelsesmedlemmets Behandling. Jeg skal blot henlede Forsamlingens Opmærksomhed paa det Spørgsmaal, jeg isaar allerede antogede, om nærværende Forsamling maatte ville foretage Regnet for at stille den kommende Rigsdagsforretning et tilstrækkeligt Antal Stenogramer. For nærværende Tid udværes Protokollet, som behænder, deels ved Stenogramer, deels ved Protokolforerere; men det vil let see, at, naar man skal stille Rigsdagsforretningen en tilstrækkelig og tilbørlig Protokolforer — især hvis den, saaledes som det i Grundlovsudvalget er behænder, kommer til at bestaa af 2 Ting — vil der behøves et langt betydeligt Antal Stenogramer, end der nu hæves. Der kan forevrigt oplyses det foreløbige Spørgsmaal, om man overvejer for Fremtiden vil, at Rigsdagsstændene skal have den Udvalgte, som den nu har; fremdeles kunde det spørges, om man til dens Forrettelser vil bruge Stenogramer eller Protokolforere, og, forsaavidt man vil have Stenogramer, hvilket Stenografisk System man da vil foretrække. Det er klart, at hvis man vil have Stenogramer ved de kommende Rigsdage i tilstrækkelig Antal, er det nødvendigt lide at være bekendt paa at forberede dette. Det er intet Forslag, jeg i denne Henseende vil gjøre; jeg vil kun oplyse det Spørgsmaal, om Forsamlingen ikke maatte finde det godt at anmode Comiteen for Berættigelsesforbereden om at tage disse Spørgsmaal under Overvejelse, og det er saaledes ikke min Mening, at denne Sag idag videre skulde diskuteres, da der ikke foreligger noget Forslag, og et heller de nødvendige Data derfor er stilled. Jeg ved ikke, om Regnen har Regnet imod, at det overbrages den nævnte Comitee at tage Sagen under Overvejelse og derefter nærmere at fremsomme med Forslag. Jeg skal endnu blot bemærke, at der allerede fra Røjteringsens Side tidligere er bleven gjort Skridt i denne Retning, ved at lade nogle unge Mand rejse i Udlandet for at stalle sig den fornødne Kundskab i Stenografi, og jeg er vist paa, at Røjteringen ogsaa fremtidig vil være i den Henseende, hvad det i denne Henseende kunde ønskes gjort fra dens Side.

Da Formanden derefter stille det Spørgsmaal under Afstemning, om den nævnte Sag skulde henvises til Regulativcomiteen, blev det enstemmig med 77 Stemmer bekræftet.